

ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXIII. Ч. 53. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 25 CENTS ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬЮ ЙОРК. СУБОТА, 20-го ВЕРЕСНЯ (MARCH) 1976 No. 53. VOL. LXXXIII.

ЛЕОНІД І ТЕТЯНА ПЛЮЩІ ПРИЇЗДЯТЬ В НЕДІЛЮ 21 Ц. М. ДО НЬО ЙОРКУ

Париж. — Як інформувала Владика Мстислав, Леонід і Тетяна Плющі, які вже отримали американську візу, прилетять до Нью-Йорку в неділю 21 березня ц. р. на кількадемні відвідини. Владика Мстислав бачився ще раз в четвер 18 березня з Плющами, з якими обговорив їх перебування в Америці. Крім устійливих раніше точок програми поїзду

Плющів в ЗСА — Леонід і Тетяна Плющі прийняли запрошення Владимира відвідати в дні 25-26 ц. м. осідок Митрополії УПЦ(К) в Америці в Бавнд Бруку. Докладні подробиці перебування Леоніда і Тетяни Плющів в Америці будуть устійливі в Нью-Йорку після зустрічі з представниками організованої української громади.

ПРЕДСТАВНИЦІ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В ПАРИЖІ І БРЮССЕЛІ УКРАЇНКА НА „ТРИБУНАЛІ — ЗЛОЧИННИ ПРОТИ ЖІНОК“ — ВІДВІДАЛИ ТАТЯНУ ТА ЛЕОНІДА ПЛЮЩІВ

(У. Л.) Міжнародний Рік Жінки закінчується у грудні 1975 р., але Об'єднані Нації установили декаду жінки на наступне десятиліття 1976-1986. Рівнобіжно з офіційними починами йде другий струм жіночого руху. Так як у Мексиці лютим мин. року побіч офіційних нарад відбулася „Трибуна“, де могли висловлюватися жінки різних утруповань, так і надалі відбуваються конвенції, наради, трибунали організовані різними „ад хок“ скликаними комітетами. Така Трибуна під гаслом „Злочини проти жінок“ відбулася у Нью-Йорку 27-29 лютого, при чому один панель, яким проводила українка Маруся Проскуренько, був присвячений жінкам політв'язням. На день 4 березня скликано у Брюсселі Трибунал із подібного програмю. Закінчення його визначено на „день жінки“ — 8-го березня.

Цей жіночий рух, поодинокі проблеми чи спосіб їх розв'язування може нам подобатися, або ні, може теж нас цікавити, або ні, але не можна на нього замикаючи очі. Від того, що ми вдаватимемо, що цього руху чи, скажемо б, бунту жінок не заміряємо, він не перестане існувати, а навапакі не пригнітаючись і не прислухуючись можемо бути заскочені різними несподіванками. З другої сторони там, де говориться про злочини проти жінок, мусить бути і наш голос, хоч би він мав з трудно пробивається через годинні крики збудження своїми, інколи досить вузькими, проблемами жінок.

Тому то СУА вислав Каміло Смордеску — референту зв'язків з редактором „Нашого Життя“ Уляну Любичович до Брюсселі на трибунал „Злочини проти жінок“. Подорожі мали вони відвідати Тетяну Житницьку та Леоніда Плюща, щоб від них поведати на Трибунал свід-

чення безпосередніх свідків та жертв злочину проти людини. В часі кількохгодинної розмови у якій почувалися ми якби зустріли доволі небачені люди, Тетяна та Леонід висловлювали свої погляди на різні аспекти життя в СРСР. Особливо сильне враження робить розповідь про той момент, коли вони постановили, щоб навіть ризикуючи волею стати по стороні правди, в обороні замикаючи, по стороні тих, хто бореться за право самостійного думання.

Життя у постійному страху доводить до того, що люди опілюються, перестають дбати про все інше крім того, щоб існувати чи здобувати матеріальні добра. Особливо, коли їх здобувати не легко, тоді вони стають життєвою ціллю.

З розмови відносимо враження, що обоє Плющі — це люди високих чеснот, які не будуть кривити душою на те, щоб комусь приподобатися. Вони високо цінують право на власну думку, а Тетяна висловлює навіть, що погляди її чоловіка не мусять бути її. Вони ж бо цінують особистість кожної людини.

Під час відвідин Леонід Плющ написав від руки писемко до Трибуналу у Брюсселі, в якому говорив про ситуацію жінок політв'язнів, їхню героїчну пошту та відав жінок світу дали боротьбу за амністію для жінок політв'язнів та проти того, щоб керівники СРСР саджали здорових людей у психіатричні в'язниці.

На жаль на Трибуналі не вдалося прочитати в цілості писемко Плюща, бо настроні скрайно жінки, які проводили Трибуналом, не допускали (Закінчення на стор. 3-ій)

МІЖНАРОДНІ ПСИХІАТРИ ПРОТИ ПОЛІТИЧНИХ „ПСИХУШОК“ В СРСР

Берн, Швайцарія. — В Берні у Швайцарії відбулася надзвичайна зустріч психіатрів п'ятих європейських країн — Швайцарії, Франції, Великобританії, Західної Німеччини і Голландії, на якій учасники одностайно постановили створити Міжнародний Комітет зазначення якого було б робити старання, за посередництвом урядових інституцій і під тиском публічної опінії, щоб в СРСР були зліквідовані так звані „психозаведення“ до яких КГБ забороняє політичних в'язнів і всіх тих, які не погоджуються з політичною режиму. Комітет працюватиме під гаслом: „Психіатрія не може йти на компроміс з будь-якою політичною поліцією“.

Психіатри Заходу наразі прийшли до висновку, що погоджуватися з наяв-

ним станом — це дискредитувати психіатрію взагалі. Там одночасно стверджено, що боротьба проти надуживання психіатрії в СРСР можна буде тільки об'єднано, спільними силами вільних психіатричних організацій і індивідуальних психіатрів. Комітет матиме свій осідок у Парижі, де вже понад 70 психіатрів підписали прогоси за зліквідування політичних дисидентів і забороняння їх доспелляти „психушок“. СРСР, говориться в заяві вільних психіатрів, насилує пресю Гіпократа, яка вимагала служити вояком. В СРСР діється напакі: лікар складає присягу, зобов'язуючись служити державі. Цей факт, — говорять психіатри, — мусить бути доведений до прилюдного відома і засуджений публічно.

ВІДНОВИЛАСЯ ДИСКУСІЯ ДОВКОЛА ШПИГУНСЬКОЇ АФЕРИ АЛЬЖИРА ГІССА

Вашінгтон. — Вже 25 літ тому, 21 січня 1950 року федеральний суд засудив високого урядовця Державного департаменту з часу урядування Ф. Д. Рузвельта, Альжира Гісса на довічне ув'язнення за кривоприпису у процесі, в якому советський шпигун Віттакер Чемберс признався до того, що знав, як головний свідок прокуратури, що тайні документи з Державного департаменту передавав йому для дальшої передачі Советам Альжир Гісс. Кілька днів тому професор Аллен Вайнштейн із Смит колежу, студенту який звільнений тепер з-під засекречення документи Еф-Би-Ай заявив, що він прийшов на

основі тих документів до переконання, що Альжир Гісс дійсно брехав на своїй розправі та що він викрадав для Советів документи з Державного департаменту. Альжир Гісс відсидів 44 місяці у в'язниці і в листопаді 1954 його звільнили. Гісс ніколи до нього не признався і в минулий час в еміграції в Нью-Йорку перед 250 прийнятих знову заявляв, що він ніяких документів Віттакерові Чемберсові не передавав і ніколи не був комуністом. Процес Гісса був ще томо голосний, що найгострішу кампанію проти нього вів тодішній молодий член Конгресу Річард Ніксон.

БІЛОРУСИ ВІДЗНАЧАТИМУТЬ День Незалежності

Нью-Йорк. — Заходами Білорусько-Американської Юніти в неділю, 4-го квітня ц. р. відбується величезне відзначення 58-річчя проголошення Білоруської Демократичної Республіки, сполучене з відзначенням 200-річчя Американської Революції. Того ж дня о год. 11-й перед полуднем буде відправлене урочисте Богослуження в новозбудованій білоруській православної цер-

кві, яка знаходиться при 104-29 Атлант, евеню, Річмонд Гілл, Н.І., а описує бенкет і святочна програма з виступами білоруських, американських та інших запрошених політичних діячів. Програма відбуватиметься в Білорусько-Американському Центрі під поданою вгору адресою. Теперішнім президентом Білорусько-Американської Юніти є Кон-стант Мірляк.

БРИДЖПОРТ ПІДГОТОВЛЮЄТЬСЯ ДО АКАДЕМІ ШЕВЧЕНКА

Бриджпорт, Конн. — Громада в Бриджпорті вже від довгого часу готується до Шевченківського Свята, яке відбувається тут в неділю, 28-го березня ц. р. о год. 5-й по полудні в приміщенні Українського Народного Дому, 500 Паллет вулиці, з багатою мистецькою програмою. Доповідь на Академію виступить о. Анатолій Яковченко, парох української православної церкви св. Тройці при Йорк вулиці. В мистецькій частині виступатимуть: учні Рідної Школи, український злучений хор, танцювальна група „Дніпро“ і молоді Плясту. Свято організує місцевий Відділ УККА.

В АСТОРІ ВІДЗНАЧАТЬ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ ТАРАСА ЧУПРИНКИ

Асторія, Н. І. — Заходами Організації Українсько-го Визвольного Фронту тут в неділю, 28-го березня ц. р. о год. 5-й по полудні в Домі СУМА, 34-14 31-ша евея, відбувається Святочні Сходни для вшанування 26-ї річниці з дня героїчної смерті на полі бою Головного

Командира УПА сл. п. ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки. В програмі візьмуть участь: Іван Бітюк (голова 35-го Відділу ООСУ) — відкриття, Аскольд Лозинський — Святоче слово, Зеновія Лавришків-Бундзак — сопрано, сольєспі; акомпанімент — маестро Володимир Ген-тіш; Ярослав Галатин — молодий бандурист, і виступи молоді СУМА.

СТАНІЦЯ Б-ВА І УД УНА В НЬО ЙОРКУ ВІДБУДЕ СВОЇ ЗБОРИ

Нью-Йорк. — Братство кол. Воляків І-ої Української Дивізії — Української Національної Армії — Станіція у Нью-Йорку відбуде тут в п'ятницю, 26-го березня ц. р. о год. 6:30 вечором в Українському Народному Домі, кімната ч. 22, свої річні Загальні Збори, на яких присутні члени і запрошені гості матимуть змогу вислухати докладний звіт Управи Станіції, застануться над дальшою працею, вибрати нову Управу і делегатів на з'їзд Головної Управи тощо. Теперішню президію Управи Станіції очолюють Роман Данилюк — голова і Володимир Керод — секретар.

СУСТА й Комітет Оборони Мороза у кампанії оборони В. Мороза і о. В. Романюка

Нью-Йорк. — Союз Українських Студентських Товариств Америки і „Гоман Райтс Рісерч, Інк.“ (Комітет Оборони Мороза проголосили спільну акцію в обороні Валентина Мороза і о. Василя Романюка. Дотепер, ведучи оживлену діяльність, Комітет Оборони Мороза спромігся заініціювати 21 резолюцій у 94 Конгресі ЗСА в обороні Валентина Мороза. Спроба всіх злучених резолюцій Мороза в Конгресі завершилася успіхом, їх перевинено в одну резолюцію, яка мала бути представлена в Конгресі 18 березня, 1976 року. Резолюцію спонзорують Конгресмен Едвард Кач (Д. Н.І.) та Конгресвумен Миллсент Фенвик (Р., Нью-Джерсі).

Резолюція Кач-Фенвика дістане, мабуть, підтримку 100 членів Палати Репрезентантів та згідно з тенденціями Комітету Оборони Мороза буде направлено для Конгресу в продовжуванні праці в обороні Валентина Мороза. Подібна резолюція буде внесена до Сенату.

Роль СУСТА зводиться до передачі студентським громадам відомостей від Комітету Оборони Мороза про зазначення резолюцій Кач-Фенвик. Маючи члени належне підтримку, студентські громади можуть вислати відповідні листи до конгресменів в їхніх округах, підтримуючи резолюцію Мороза.

Заплановано об'єднану акцію в обороні о. Василя Романюка, яка включала б студентів з опрацюваною ним програмою. Веручи до уваги координовану акцію Комітету Оборони Мороза з провідниками американського релігійного життя для підтримки о. Романюка, СУ-

СТА видаватиме такі напрямки для студентських громад при університетах: Писання листів до редакцій студентських газет, Збір підписів духовних опікунів університетів, визначних теологів та інших членів факультетів, як теж визначних громадських та міжнародних провідників; Публікація листів, апелюючи про підтримку від шкільної преси. Встановлення одно — або дводенних студентських інформаційних осередків, які владивуватимуть виставки споріднених текстів на релігійні і політичні теми переслідувань в Україні з узагальненням справи о. Романюка; Нав'язування зв'язків з визначними особистостями, вимагаючи їхньої підтримки в користь о. Романюка в міжнародній акції.

Веручи до уваги важливість справи і жалюгідні умови, серед яких знаходяться політичні в'язні в СРСР, СУСТА, базуючись на гуманітарних принципах, заявила свою згоду та співпрацю з усіма комітетами оборони і організаціями, які потребуватимуть допомоги.

Дальші інформації дає:

Human Rights Research, Inc. Moroz Defence Committee — Washington, D. C. 4842 — 18 Street, N. W., Washington, D. C. 20011, 202-726-6532.

SUSTA
P. O. Box 351, Cooper Station
New York, N. Y. 10003
212-777-1991.

В Лондоні 1.000 поліцистів охороняють підземку

Лондон, Англія. — Англіська поліція, відома Скотланд Ярд, побоюючись дальших терористичних замахів так званої Ірландської Республіканської Армії, призначила додаткових 1.000 поліцистів для охорони лондонських підземок. Причиною такої обережності був вибух двох великої сили бомб в підземках, які перенесли понад 2 міль. пасажирів. Від четверга, 18-го березня майже в кожній поїзді знаходяться по цивільному одягнені поліцисти, а біля кожного входу, патрулюють уніформовані їхні друзі, які стежать за підозрілими типами. Поліційні чинники і пасажирі побоюються, що нова тактика ІРА може закінчитися

масовим вбивством і тому пороблено всі заходи, щоб до такої катастрофи не допустити. „Пітлівські бомбовики не змогли змінити способу життя лондонців, — заявив керівник лондонської транспортування Кеннет Робінсон, — тим більше не зможе добитися цього горстка членів ІРА“. Щоб не спричинити паніки серед населення, поліція подає час до часу заспокойливі вістки, а крім того на кожній станції розвішені інформаційні плякати, які дають вказівки, як треба поводитися в випадках атак. „Покійно поліція переловила кількох терористів, з яких один стріляв до поліцистів, а потім останнього кулею намагався відібрати собі життя.“

Скрипаль Адріан Бриттан виступить із самоостійним концертом в Чикаго

Чикаго, Ілл. — Відомий наш скрипаль-солист Адріан Бриттан виступить в неділю, 21-го березня ц. р. о год. 4-й по полудні в залі Жіночого Клубу в Оак Парк, Ілл. при 178 Форест вулиці з самоостійним концертом, при акомпаніменті Т. Гриньков. Концерт влаштує хор „Прометей“ при парафії св. Володимира і Ольги.

Адріан Бриттан, як відомо, студіював в Мангеттен Скул оф Мюзик і Фордгамському університеті, при разі виступав з байонською симфонічною оркестрою, був учителем в музичній школі в Мемфіс, диригентом хору ім. Шептицького в Нью-Йорку і диригентом симфонічної оркестри в Пітсбургу, виграв декілька нагород та бере активну участь в усіх україн-

Скрипаль Адріан Бриттан

ських імпрезах. Активність Адріана Бриттана треба тільки привітати і побажати йому дальших успіхів в його артистичній і фаховій праці.

„ІВАН ДЕНИСОВИЧ“ У ФРАНЦУЗЬКІЙ ТЕЛЕВІЗІЇ

Париж (Т. Дж.). — Не зв'язуючи на протести советської амбасаді проти висвітлення тасмо накрученого фільму про малий концтабір недалеко Риги, французька телевізія показала 9 березня фільм „Один день в житті І. Денисовича“ за одноіменною повістю О. Солженіцина. Понад мільйон глядачів познайомилися з картинною пошуту багатьох мільйонів в'язнів советського „раю“.

Після фільму, можна було ставити телефонічні запити О. Солженіцину, який по'явився перед екраном. Питань було — багато й журналісти вибирали, може сказати, питання випадкові, а проте назагал спрямовані політично. Щоб інтерв'ю не було зовсім політичне, найперше поставлено питання: що письменник думає про фільм.

О. Солженіцин дуже правдиво відповів, що можна дивуватися двома моментами: 1. наскільки західні постановники й актори добре віддали дійсність концтабору; 2. наскільки ні вони, ні екран взагалі не може віддати страждань в'язня у холоді й під знущаннями наглядачів.

А все ж фільм дає уявлення про дійсність одного із тисяч днів, що їх проводять мільйони Іванів Денисовичів.

Дальші питання б-у-ли тим більше особистого порядку: як його самого судили, чи мав він адвоката, наскільки важко було в концтаборі?

Спокійно, своїм типово дібраним і барвистим стилем, О. Солженіцин відповів, що його взагалі не судили — все вирішила „тройка“ на закритому засіданні, а він лише підписав „присуд“. З його ув'язнення важливими були лише три роки, з чого найважчим перший, коли він перебував дійсно в умовах Івана Денисовича.

Потім працював на кращій праці й умовини пошту були легші. У всіх уминовинах, людина шукає самоствердження, як оборону проти її морального знищення, тому часом кидається на працю, як на моральний рятуюнок.

Це й була найкраща відповідь на питання, поставлене потім: як же примус і концтабори не перешкодили СРСР мати певні осяги в

технології? — Людина мусить працювати з внутрішньої потреби. А концтабори дають безплатну працю найкращих умів... Такий чином, примус не перешкоджає у розвитку советської промисловості, або бодай — не завдяки.

Годі тут переповідати всі читання, їх було забагато. З відповідей можна б скласти опис деякої частини минулого й сучасного письменника.

Випустили його тому, що він став відомим і весь світ турбувався його долею. Це ж саме не дозволяє арештувати А. Сахарова... А відомим він став після публікації „Одного дня в житті Івана Денисовича“. Тут влада помилилася: вважала, що це буде ще одна повість про давні часи сталінського терору. Але повість викликала реакцію тисяч людей, які дали йому свідчення, з яких, і на підставі яких, постав „Архіпелаг Гулаг“... Тепер — дістає погрози — листівні й телефоном, але цим не переміняється, бо ж думкою про смерть живий же в таборах, а врешті доля його залежить не від листів, а від рішення Москви. Як це буде рішення — важко сказати. Випускаючи його, вона помилилася, думаючи, що його згодом забудуть, як ось забули Тараса...

Відповідаючи на дальші питання, О. Солженіцин уточнив, що ніколи не належав до компартії, але був під враженням творів Маркса. Вже фронт і спосіб ведення війни показав йому, що марксизм — дурниця. Але остаточно очі відкрив йому пошуту у концтаборах. Тому він розумів Л. Плюща, коли той говорив про неомарксизм, якого не уточнює. Тільки Л. Плющ робить помилку, складаючи декларації про свої погляди, не привидившись до дійсності, якої не міг бачити дома, не вивчивши історії своєї країни й інших доктрин. А це він обіцяв, коли прибув на Захід — заявив Солженіцин.

Дальші питання пішли по чисто політичній лінії, зокрема ж про його акцію і її відношення до постави диктатури, його бажання викликати „знову“ холодну війну. Тут О. Солженіцин вияснив свої погляди на політику (Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Б-ВА „ЧЕРВОНА КАЛИНА“

В суботу, 20 ц. м. відбудуться у будинку Українського Народного Дому у Нью-Йорку, Загальні Збори Видавничої Кооперативи „Червона Калина“. Початок о год. 11 перед пол. Головою дирекції є д-р Володимир Галак.

СВЯТО У ЧЕСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В ІРВІНГТОНІ

В неділю, 21-го березня 1976 року в Українській Православній Церкві Святого Вознесіння 650-652 Ірвінгтон Евею, Мейплевуд Н. Дж. о год. 3:30 дня буде відправлена Панахида по Св.П. великому синові, борцю і поетові Тарасові Гр. Шевченкові. Після Панахиди в Церковній залі (коло 4-ої год. дня), відбудуться Свято присвячене „Наше пам'яті. В програмі: Доповідь і мистецька частина. (К.С.)

КЛІВЛЕНД В ПОШАНІ Т. ШЕВЧЕНКОВІ

Клівленд, Огайо. — Заходами Злучених Організацій — Відділу УККА тут в неділю, 21-го березня ц. р. о год. 4-й по полудні в Норманді Гайскул при 2500 Вест Плезант Белі в Пармі, Огайо, відбудуться Святочній Концерт на пошану Тараса Шевченка. Участя беруть: учні школи св. Йосафата, школи українства при кафедрі св. Володимира, Рідної Школи, школи юних бандуристів Гр. Китастого, організації молоді — Пляст, СУМА, ОДУМ та Студентське Товариство ім. А. Коцка.

Помер найстарший член УНС: 105 років

Джерзі Сіті (с. г.). — 3 Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що в дні 1 лютого ц. р. в місцевості Александрія, Па., помер на серцеву недугу на 105 році життя славний пам'яті Матвій Малеш.

Покійний народився 27 листопада 1871 року в селі Фльоринці біля Гривова — Лемківщина. До Америки приїхав молодим хлопцем і замешкав в місцевості Монт Кармен — біля Шамокана, Па., де одержав працю в копальні вугілля і залишився „майнером“ аж до пізньої старості, коли перейшов на заслужений відпочинок, маючи біля 80 років життя.

За традицією Покійний одружився з „лемківкою“, що називалася Квіля і походила з села Версть, біля Гривова. До „Руського Народного Союзу“ Покійний вступив 30 травня 1903 року, одержавши порядкове

число грамоти 380. За тодішнім звичаєм і статутним законом, щоби вступити до Союзу, треба було вивинити аппликацію, яку завіривали два свідки власноручним підписом з заявою, що аппликант має всі кваліфікації належати до Союзу. Аппликацію Покійного Матвія Малеша підписали свідки Хрущ і Гольда. Дружина Покійного померла вже давно, а він як загартований „майнер“, проживав на самоті у власному домі в Александрії, а час від часу перебував в одинокого сина Мильтона, замешкалого на Флориді. Слід згадати, що коли Покійному кінчалось 100 років життя, то Канцелярія УНСоюзу пробувала наважати контакт з ним, маючи на увазі святочню відзначити його 100-літні роковини, але Покійний в своїй скромності відмовився від всяких парадів і відзначень.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (SATURDAY & MONDAY ISSUES COMBINED) BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC., 30 MONTGOMERY ST., JERSEY CITY, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНС \$5.00. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає свої права в потребі виражати і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від змісту. Авторі, які бажають, щоб їхні матеріали були використані в іншому виді, слід вказати це. Редакція не відповідає за зміст надісланих матеріалів. За зміст оголошень відповідає автор. Редакція не відповідає за зміст надісланих матеріалів.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відвідини Леоніда Плюща

Леонід Плющ, учений математик-кібернетик, був запрошений окупантським більшовицьким режимом до божовильні в першу чергу тому, що він був — свободолюбиво українською людиною. І в обороні української людини була змобілізована вся велика українська вільна громада у діаспорі, яка безпосередньо своїм криком обурення і посередньо своїми вже чималими впливами в різних американських та міжнародних організаціях побирався за звільнення Леоніда Плюща та за дозвіл на його виїзд, при чому різні українські кола заявляли готовність заперити Плющеві і його родині пристойний прожиток. Трудно сказати, хто і що безпосередньо вплинуло на те, що кремлівські можновладці вирішили звільнити Плюща і дозволити йому і його родині виїхати на Захід, — мабуть, склалася на це сума заходів, що йшли з різних сторін, змобілізованих передусім українцями, але це найбільша заслуга у цьому його дружини, дійсно героїчної жінки, яка, «небо і землю» зрушувала о обороні її переслідуваного чоловіка.

Леонід Плющ приїздить з відвідин до З'єднаних Штатів Америки, після чого має замір поїхати до Канади. В одній і другій країні наші українські громади вітають його, як українську людину. Народжений і вихований за комуністичного режиму, він стояв від свого же дошкільного віку під тиском пропаганди, яка послідовно й систематично фальшувала й фальшує історію України. Високоосвічена людина — він знає українську захальну літературу і той рух спротиву, якого сам був активним учасником. Але не знаємо, чи він має змогу познайомитися з історією новітньої української політичної думки, яка, виводячи свій родовід від «Заповіту», «Кавказу» й «Великого Ляху» Шевченка, формувалася на переломі минулого і цього сторіч, коли появились майже одночасно Україна Ірредента, Юліана Бачинського і «Самостійна Україна» Миколи Міхновського і коли, — теж майже одночасно, — в західній та Наддніпрянській Україні постанали перші політичні партії. Цей процес новітньої української політичної думки завершився проголошенням 4-го Універсалу Української Центральної Ради 22 січня 1918 року та веденням визвольної війни-революції, що — на лихо — закінчилася витривою збройної совєтської агресії і окупацією України Москвою, яка триває по нинішній день.

Леонід Плющ народився аж після тих світлих і похмурних подій, проте він так викристалізувався в собі світогляд українського державника, бо прийшов до правильного висновку, що повна свобода людини, несконена свобода культурної праці та користування природними багатствами рідної землі можливі тільки у власній самостійній державі.

Ми, росіяни по світі українці, масно власні проблеми, що їх Леонід Плющ не міг же пізнати. На першому місці цих проблем стоїть потреба збереження нашої української особистості всупереч загрозі природної асиміляції до чужомовного оточення в країнах поселення. Але Леонід Плющ, людина тверда, туга, — бо йнакше він не міг би був пережити знущань, що їх проводили на йому, — напевне висловить подив для метушливості й всебічної діяльності української вільної громади в ЗСА, яка створила цілу мережу установ і організацій із провідною верхівкою у постаті Українського Конгресового Комітету Америки, який у свою чергу, разом з іншими крайовими центрами, заступлений у Секретаріаті Світового Конгресу Вільних Українців.

115 років минуло від смерті Тараса Шевченка і 58 років минуло від акту проголошення української державної самостійності, проте, без уваги на той довгий час, українські вільні люди, де тільки живе їхній гурт у світі, рік-річно відзначають ті події: це наявний доказ вірності українців ідеї самостійності України, дармащо й наша вільна громада у світі грішить різними гріхами і є далеко недосконалою.

Ми віriamo, що провалиться совєтська тюрма народів, що діє під вивіскою Маркса-Леніна, бо мусить провалитися, і що український нарід на своїй рідній землі, будуватиме новий лад у воскреслій Україні на базі того «праведного закону Вашингтона», що його прагнув Шевченко. Ми віriamo, що український нарід повстане й остаточно отрясується з русифікаторського намулу та відістане приспане почуття національної гідності й гордості, без чого не може мати успіху новий зрив.

Ми вітасмо Леоніда Плюща і його родину, як українських людей, що терпіли за своє українство і заступалися за право українських людей на свободу. Не знаємо теж, яку країну вони виберуть на постійне своє замешкання. Але вже у Франції й Швейцарії пізнали, що таке благоговіння свободи у демократичній системі. Завдяки цій демократичній системі з її повною свободою ми творимо тут в Америці такі цінності культури, що їх не можна творити під комуно-москвинським режимом. Ми плекаємо тут вільну українську самостійницьку думку. І ми зберігаємо духовний зв'язок з Україною та її народом. Мистарасмося, як можемо, допомагати відважним нашим українським людям, які протиставляються ворожому режимові, та подивляємося відвагу таких людей, до яких належить Леонід Плющ.

Гуцульський Відділ УНС у Філадельфії

Філадельфія. — Звітуючи про працю Філадельфійського Округу, голова Петро Тарнавський з признанням висловився про це, що в 1976 року організовано новий Відділ УНС імені сотника Григорія Голіського при Українському Світовому Об'єднанню Гуцулів, до якого на початок прибрано 40 нових членів.

Комітет він висловив подяку за це присутньому на нарадах голові нового Відділу Михайлові Гаврилюку, якого і представив зібранням.

Також головний організатор УНС Степан Гавриш вітав перший раз на Союзних нарадах голову Михайла Гаврилюка, а при тому повідомив, що голова вже цього року придбав 10 но-

Я. Гайвас

ПОЛІТИКА, ЧИ ПОМИЛКИ

Чехо-Словацька

Хоч у Чехо-Словацькій є невеличкі групи різних віровизнань, однак Католицька Церква, яка охоплює біля 75 відсотків населення, виразно домінує над ними. Тому й говорять про релігійне життя в Чехо-Словацькій, це значить в першу чергу займатися католицизмом. Так само українська Греко-Католицька Церква була домінуючою серед українського населення східної Словацької (Прайшвічина). Знищувальні методи чеських і словацьких комуністів при видавній допомозі і очевидному керівництві російських більшовиків нанесли цій Церкві величезної шкоди. «Празька весна» була закороткою, щоб внести вагомий і тривалий зміни.

Чехо-Словацька церковна ієрархія виявляла себе практичною і прагматичною відразу після лютевого перевороту 1948 р. Передбачуючи тоталітарне захоплення влади комуністами, вона заздалегідь подбала про заходи, які зміцнили б церкву і вірних в нових складних умовах (ст. 277). «З другого боку комуністична партія Чехо-Словацької поступала згідно з припущеннями, що Римсько-Католицька Церква може бути перетвореною на «національну Церкву» — відлучення від Ватикану — без повернення католицького населення проти режиму» (ст. 277). Як знаємо, цього комуністам не вдалося досягти, хоч зуміли вони ослабити Церкву зі середини, використовуючи різні засоби, а в першу чергу те, що інші Церкви пішли на уступки супроти режиму (ст. 278). Комуністам вдалося збити до купи групу священників — колябравців, при допомозі яких вони хотіли так добитися відірвання від Риму. Члени компартії виявили себе в той час великими подвійниками святого Кирила і Меодія, які в їхніх замислах мали б бути символами «слов'янського християнства». Та і це не вдалося.

Після «празької весни» Римсько-Католицька Церква, «потерпіла найбільше, інші релігійні групи теж мали свою долю клопотів». Статус Греко-Католицької Церкви безнадійний. Численні артикули, опубліковані в Чехо-Словацькій, висловили застереження проти відродження Уніятської Церкви. Жиди в Чехо-Словацькій самозрозуміло зазнали обмежень в часі після Дубчека... (ст. 287). Не зважаючи на це, «... релігія, як і далі дає відповіді різним формам відчуження, включаючи відчуження від системи... важливо занотувати, що високий рівень навчання зовсім не мусить виключати релігійності; в дійсності, в Чехо-Словацькій більше високоосвічених людей ходять до церкви, як в будь-якій іншій країні...» (ст. 289).

Наслідки цих переговорів (Закликання на стор. 4-й).

О. Го.

ВИЇЗДИ З ІМПРЕЗАМИ «ЗА КОРДОНОМ»

Мадяричина

Завдяки долі, чи радше не долі, історія й умовини побуту церкви і релігійних установ під комуністичною владою в Мадяричній країні відомі в світі, як це має місце з мадярськими сусідами: Регимі сталініста Ракочого, який показав себе не абияким катом мадярського народу, що в часі короткотривалого комуністичного перевороту на Мадяричній в 1919 р., показав себе і на релігійному відтинку.

Після відсунення від влади всіх демократичних угруповань, а особливо Партії Дрібних Хліборобів, мадярські комуністи відразу взялися до ослаблення й вилучення церков. З протестантської Церкви пішло ім'я легше, зате з католицькою вони не впоралися навіть після засуду Голови Церкви кардинала Міндсенті на довічне тюремне. Революція 1956 року на короткий час перервала ті заходи, а після її придушення комуністичний уряд під пильним наглядом московських доглядників і наглядців почав наново переводити свою антирелігійну політику. Хоч названий новий комуністичний «вождь» Янош Кадар декларував псевдoliberalизм згідно з відомим його маневром, «хто не проти нас, той з нами», намагався тим способом протиставити видвинуту «мадярську проблему» на міжнародному форумі, а в першу чергу на терені Об'єднаних Націй, то в дійсності він тільки шукав найвигодніших догрі для досягнення своїх цілей у тотальній боротьбі з релігією. Найкращим доказом та ілюстрацією цього став своєрідний договір між Ватиканом і червоним Будапештом. Цей договір навіть формально позбавлений характеру договору, бо списаний і підписаний обома сторонами акт носить характер «акту», а не договору, а протокол, додатково підписаний, до сьогодні не опублікований (ст. 296-297). Переговори і «акт» підписав відомий пізніше з подібних подвигів на інших теренах архієпископ Агостіно Касаролі в серпні 1964. Була без сумніву одна з ланок «хрущовської» політики, архітектур якої рівно місяць пізніше був прогнаний своїми товаришами. Після років протидержавних погромів Микита Хрущов під кінець свого владування понавдивніманеви: злагіднив боротьбу проти литовських католиків, дозволив на виїзд делегації Російської Православної Церкви на Ватиканський Собор у характері гостей, свого зятя Аджубея послав на авіації до Папи Івана XXIII, накінець звільнив з каторги і дозволив виїхати за кордон напому Блаженнішому Йосифові.

Наслідки цих переговорів (Закликання на стор. 4-й).

Пам'ятаємо, що дуже добре, що ще не так давно, перед 1939 р., кожна подорож за кордон являлася великою подією. В нашій літературі масно неюди такий опис виїзду: виїзду на заробітки, виїзду в незнайоме, бо на примхливості виїзду ми були заборонені.

Остання світова війна, як ніяка раніше, розкинула українців по цілому світі. Сьогодні можемо сміло сказати, що немає країни в світі, де не побували б, чи не перебувають українці. Молоде покоління поза Україною, в різних країнах з різною культурою, набуває освіту, закладає «родина». Проте, українці в діаспорі, як про це пише українська преса, не є забутими групами, бо при сьогоднішній техніці повітряної комунікації, українці відвідують одні одних при різних нагодах, переїздяють свої культурні, релігійні та політичні надбання, а наша молодь силою обставин мусить зустрічатися з українською мовою, бо на не англійською мовою можуть розмовити (Німеччина, Аргентина).

Наша молодь побувала на Бахристійському Конгресі в Мельбурні, на відкритті пам'ятника Т. Шевченкові в Аргентині чи прямо на відвідинах рідних чи знайомих у різних країнах.

Зрозуміла річ, найбільш лекучою, а зарекомунікованою проблемою для українців в діаспорі є проблема молоді.

Неукраїнський світ, що нас оточує, залишає свою печатку, часом негативну, але з приємністю приходить до висновку, що здорове ядро громади й молоді протидіє негативним впливам і старастеся продовжувати світлі традиції української громадської праці поза Україною.

Сьогодні вже не є сенсациєю, коли місцеві групи з різних континентів чи стейтс себе взаємно відвідують. Для нашої молоді, «повітве місто» — це світові осередки українського поселення. Такі взаємні відвідання, це не тільки чуттєві вітання братів по крові, це найчастіше критична аналіза досягнень, це порівняння з власними вислідами, це здоровий змаг. Наші місцеві групи в діаспорі є не тільки «суботні» — недільною поживою», відпочинком для наших імігрантів, це наша візитна карта для неукраїнського докільного світу.

Читаючи пресові відомлення про візиту тої чи іншої позамісцевої (часом і закордонної) групи, відчувати гордість з їхнього досягнення; коли йдеться про молодих виконавців — це вдоволення, що гряде нова многотадійна зміна на місці батьків. Українська громада уважно стежить за працею нашої молоді, кожний вияв її активності приймається з вдоволенням, бо це є запорукою, що жит-

тя та активність в громаді матиме все поповнення. Ми радіємо успіхам наших науковців, професорів, які хоч працюють в неукраїнському оточенні, в більшості вийшли з рядів молодечих організацій, з рядів організованої молоді. Гурт має велике значення і вплив на молодих людей. Хоч не раз і покидають його, змушені побутовими обставинами, фактичними з'ясуваннями, все в майбутньому будуть тяжити до української громади, з якої вони вийшли.

Життя і праця в гурті вчить бути товаришським, взаємно собі допомагати в поборюванні перешкод, а то й постійно один за одного. Життя і праця в українському гурті в країнах нашої розселення цементує почуття власної національної ідентичності. Найбільш популярними кузнями молодих характерів є наші молоді організації. Крім Пласту, СУМ-у, ОДУМ-у, деякі інші осередки старіються зацікавити молоді й іншими видами молодечої активності.

В Чикаго, при парафії св. Володимира й Ольги, вже від 5 років існує Театральна Студія Молоді. Важка, послідовна праця принесла заслужені похвали за виставу — інсценізацію «За сестрою», з якою Театральна Студія відіграла деякі позачикагські осередки. 50 юних виконавців викликували подив у глядачів за свою гру й мистецьке виконання.

Театральна Студія не закінчила своєї активності виставою «За сестрою». Після інсценізації з часів тафарських навібів та відважних оборонців козаків, Театральна Студія ставить нову п'єсу — фантазію з найновіших часів «Непереможний клич». Виступи в Чикаго, Детройті, Клівленді, Філадельфії, Ньюарку й Торонто принесли заслужені висловлювання глядачів та позитивні відгуки в пресі.

Перед глядачами просяться образи війни, бомби, знищення, страждання населення від нового червоного більшовицького окупанта. В п'єсі — фантазії дуже цікаво представлені всі типи найновішої доби: населення окупант, народні месники. Акція цікава, проходила в Чорногорі, переплітає співаним та танцями, закінчується містичним голосом «Чорногорі», який закликає до єдності та згоди. Наші артисти — аматори, як в поодиноких головніших ролях, так і гуртових, виконують дуже добру гру і свободу дії.

Треба привітати ініціативу української громади Піттсбургу, яка в рамках своїх святкувань 200-річчя незалежності Америки та 100-річчя поселення українців в ЗСА, запросила до себе Театральну Студію Молоді з Чикаго з виставою «Непереможний клич». Вистава відбудеться в неділю (Закликання на стор. 4-й).

яке синівське слово передає... Навіть цього не дочекалася. А вона ж його обрала, мов святоїно пронесла крізь роки розлуки, все старалася не розбути, не розплескати материнських почуттів. Переживши один раз гіркоту втрати, Софії у стрократі тяжко було пережити її втрату й вона підсвідомо шукала якогось виправдання для Андрія. Мачуха! Ось хто, мабуть, став на дорозі між ними і рідною матір'ю! Певно, боїться, що мати простить в сина допомогу. Треба написати до нього. Може материнський лист і слово любови й тут знайдуть відгук у синамому серці? Це ж незабаром і день народження Андрія! — треба обов'язково його привітати! На свого короткого листа-вистави сина, з висловом гарячої материнської любови, Софія також відповіла не дістала. Минав рік, важко, безрадний і глухий до її слів. Власне, слів у неї не було, очі стали сухими, серце наче зачерствіло, відкрилося іржею від образи, а думки все такі не давали спокою — десь глибоко жернула іскра надії, що озове-

ть в сина, як не любов, то людське сумління і каяття, хоч може й пізно.

Ця думка все частіше навірталася до Софії, бо хворобі останнім часом піддавалися її немилосердно. Вже давно вона на пенсії, залишила й драматичний гурток, обмежила усі свої обов'язки, але з'явилися прикриті ознаки серцевого недомогання, страшні головні болі, а від головокружіння Софія аж заточувалася, їдучи вулицю. Лікар, оглянувши її, відразу спрямував до лікарні, бо стан був загрозливий. Сказав, що в неї хвороба серця, високе тиснення крові і треба негайних заходів. З лікарні повідомлення Софіїні близьких знайомих про її стан, але відвідини заборонили.

Скільки днів провела Софія в лікарні — не пам'ятає. День був, як ніч, а ніч, як день. Все марила Андрійко, снілясь. Йї жорстокі сибірські зими, бачила себе з дитяком на руках, а поруч якусь чужу жінку, що хотіла забрати в неї дитину. Вона скрикувала і потім запалася в сонну непам'ять. Коли стало Софії трохи

краще, відіграла її приятелька Орися, близька сусідка. Сказала, що принесла довгожданого листа, який, напевно, поверне Софію на шлях швидкого одужання, бо такий він радісний. Вона, Орися, сама прочитала його, щоб була не завдати жорстокої якості прикритості. Є й фотокартка від Андрійки — ось як гарні молодята!

Воже, що сталося із Софією! Де в неї й сила та вилася — піднялася з постели, всупереч забороні! Вона жадібно тремтливими руками вхопила і лист і фотокартку. Андрійко, її любий, дорогий Андрійко, поспішав до неї з фотокартки, а молю, її невістка, яка чарівна у шлюбному вельоні! Вона у шлюбному вельоні! Вона, як живий, а потім узялася читати листа. Літери підскакували й розпльовалися їй в очі, хоч короткий лист написав великим, округлим письмом. «Дорога мамо! — читала Софія. — Пишу до Вас, я, Ваша невістка Оксана, бо Андрійко не міг цього зробити з деяких причин. Дякую за Валого листа і фотокартку — Андрійко дуже подібний до Вас!

Лист до колеги МАЛЯРА

В суботу, 6-го березня 1976 в «Свободі» появилася лист Любомира Гуцалюка «Лист — не так до редакції, як до колеги малярів, скульпторів і графіків, теж до організаторів виставок». Прочитавши цей лист, в якому автор порушив справу каталогу виставки в музеї Пенсильванського університету, в якій я була одним з членів журі, я не відчувала тієї загальної несправедливості натики на «самопохвалу», а тільки глибокий смуток. Смуток тому, що я вже довгі роки знаю п. Гуцалюка та вважаю його своїм приятелем і мога б сподіватися, що він звернеться до мене безпосередньо в цій справі. Смуток тому, що наш взаємний друг такий поінформований п. Гуцалюка, що ні я, ні Яків Гніздоський (також член журі) не мали жодного відношення до каталогу, а також тому, що п. Гуцалюка не переконав у цьому сам каталог, в якому на окремій сторінці (і це єдина така думка видна інформація на цій сторінці) подано авторство каталогу.

Однак тому, що п. Гуцалюка, з незрозумілих для мене причин, ризик публічно виявити свої застереження до каталогу (при цьому сугеруючи, хоча тільки посередньо, мою причетність до нього), я мусу також публічно заявити, що я не була поінформована наперед про форму каталогу та вперше побачила його на відкритті виставки (про це п. Гуцалюк також знає з приватних джерел). До речі п. Гніздоський побачив каталог ще пізніше, після повертання з Японії.

Коли я довідалася, що п. Гуцалюк відмовився відключити свого листа з несправедливими закидами, я рішила дістати точні інформації в питаннях каталогу від «чужинців» (п. Гуцалюк висловив турботу про реакцію «чужинців» на каталог), директором музею Раттерського університету, п. Деніса Кейта. П. Кейт оглянув каталог та не розуміючи мого занепокоєння, зробив коментар про його гарне оформлення. Коли я запитала п. Кейта про форму, в якій були подані інформації про учасників виставки, він сказав, що у випадках таких великих виставок (50 учасників) інформація подається якраз в такій формі, в якій вони були подані в даному каталозі. Багато з нас погоджується з п. Гуцалюком, що біографії про членів журі були надто довгі, однак на мого питання в цій справі «чужинців» п. Кейт тільки відповів: «можливо».

З цим «чужинцем» я також обговорювала це й інші справи, включно з організацією українського музею, тому надіюсь що він вніс враження, що в нас є багато важливіших справ ніж та, про яку згадав вище.

Аркадія Оленюкська

Петричани

Листи до редакції

З НАШИХ БУДНІВ

„Розтягання“

Легше стало на душі і на серденьку, — як стівся в пісні, коли наші ознами музикознавці, диригент „Думки“, Семен Комірий, і маестро Теодор Терен, якісники документно на сторінках „Свободи“, що боялися, ажредеон чи там розтягання, не є винагородою старшого брата і еживання такого інструменту не слід підтягати під параграф національної зради. А то, писла „Листа до Редакції“ експерта всіх наук, колеги Степана Женечького, дежто вже має тяжкі сумніви в цьому питанні і добаває у вищезгаданому баяні мари-уо русифікації.

Просто дивуєшся, як могла комусь прошикнути гзрє голову думка, що таку собістиковану граймажину придумав... темний москальськой... Мій незабутній сусід і земляк, письменник Іван Шварко, зажагує слово, пригадує, одного разу, що москалі зробили в ділянці „госназіс“ тільки один винишді: як лузати гарбузове насіння, або так званий „смушис“. Всю іншу машинерію вигадали німаки або інші транцузи, — казав покійний автор „Проклінаю“.

Інша справа, що вже в нашій гаси той самий „темний москальськой“ перший запустив „спутника“ в орбіту Землі, ну, але ми добре знаємо, що і в цьому випадку не обійшлося без німецької голови.

Якщо мені, небагачеві, вільно забрати слово в цій матерії, то я маю б застереження проти винайденого маестром Т. Тереном новоствору „розтягання“, що ним шанований маестро бажає замінити слово „баян“. Правда, є в народній мові таке словце, але його еживалося в іншому сенсі як контексті. Так, для прикладу, коли вогнені 1939-го року прийшли до нас совети, то в селі була велика „розтягання“: будинки й фюрнали розтягали панським дєр. Кожен тягнув, що міг, і що під руки попало, а Паньковий Запотинок, який жие аж під лісом і заміно трилер на хаті, залишився тільки розбите піаніно. То він поставив його в курник, бо в хаті було загасно, і на ньому потім кури гніздилися, а сусіди шуквали, що в Панька виводяться музикальні кури.

Щоб там експерти з музею не писали, а мусу серцю таки найбільше буде — не розтягання, і не баян, і не акордеон, а наша, старокрайова гармонія! Я жується з п. Гуцалюком, що біографії про членів журі були надто довгі, однак на мого питання в цій справі «чужинців» п. Кейт тільки відповів: «можливо».

З цим «чужинцем» я також обговорювала це й інші справи, включно з організацією українського музею, тому надіюсь що він вніс враження, що в нас є багато важливіших справ ніж та, про яку згадав вище.

Аркадія Оленюкська

Петричани

Валентина Юргенко

ДВІ МАТЕРІ

(Оповідання)

VI

Минали довгі місяці, а для Софії вони здавалися роками. Одержала була вістку, що Андрійко живий-здоровий, закінчує інженерні студії, і вже знає, що його рідна мати жива. Тільки вістка ця його не вразувала, а спавтеличила, приголомшала. Де ж пак, — рідна мати, наче з'ява з того світу. Не міг хлопчина в це зразу й повірити. Але віра й надія наповнювали Софію щастям і вона чекала щодня на листонішу, ніби на якого рятівника.

Вже так давно, вислала Андрійкові свою фотокартку з написом, а у відповідь — глуха мовчанка. Аж навісті сьогодні прийшов до вожданний лист від Петрової тітки, а в ньому вирізка з листа її сестри, з Америки. Там стояли скруті слова, що

душу: „Андрій одержав фотокартку, писати покищо не збирається і, холодною тоном, просив до нього більше не телефонувати...“

Коли прочитала ці немилосердні рядки, ясні слів зазали Софія лице і, здавалося, що випливали воні з глибини її зболюлого серця. Чому судилося їй нести такий важкий хрест? Не вже не досить того, що вона пережила? Чи й до кінця мусить жити із страшним болем у душі, в свідомості, що привела на світ людину з кам'яним серцем? Кілька днів ходила Софія наку в тумані. Страшно було подумати, що в рідного сина немає найменшої іскринки спорідненості зацікавленості долею жінки, яка дала йому життя і зберегла величезні зусилля в жалючих умовах. Хоч би привіт чи

яке синівське слово передає... Навіть цього не дочекалася. А вона ж його обрала, мов святоїно пронесла крізь роки розлуки, все старалася не розбути, не розплескати материнських почуттів. Переживши один раз гіркоту втрати, Софії у стрократі тяжко було пережити її втрату й вона підсвідомо шукала якогось виправдання для Андрія. Мачуха! Ось хто, мабуть, став на дорозі між ними і рідною матір'ю! Певно, боїться, що мати простить в сина допомогу. Треба написати до нього. Може материнський лист і слово любови й тут знайдуть відгук у синамому серці? Це ж незабаром і день народження Андрія! — треба обов'язково його привітати! На свого короткого листа-вистави сина, з висловом гарячої материнської любови, Софія також відповіла не дістала. Минав рік, важко, безрадний і глухий до її слів. Власне, слів у неї не було, очі стали сухими, серце наче зачерствіло, відкрилося іржею від образи, а думки все такі не давали спокою — десь глибоко жернула іскра надії, що озове-

ть в сина, як не любов, то людське сумління і каяття, хоч може й пізно.

Ця думка все частіше навірталася до Софії, бо хворобі останнім часом піддавалися її немилосердно. Вже давно вона на пенсії, залишила й драматичний гурток, обмежила усі свої обов'язки, але з'явилися прикриті ознаки серцевого недомогання, страшні головні болі, а від головокружіння Софія аж заточувалася, їдучи вулицю. Лікар, оглянувши її, відразу спрямував до лікарні, бо стан був загрозливий. Сказав, що в неї хвороба серця, високе тиснення крові і треба негайних заходів. З лікарні повідомлення Софіїні близьких знайомих про її стан, але відвідини заборонили.

Скільки днів провела Софія в лікарні — не пам'ятає. День був, як ніч, а ніч, як день. Все марила Андрійко, снілясь. Йї жорстокі сибірські зими, бач

Лікарські еходини не відбудуться!

УПРАВА ВІДДІЛУ УЛІТА повідомляє, що заплановані еходини з докладом Д-ра М. ГУКА та Д-ра М. ДРАГАНА в Українському Інституті Америки в Нью Йорку 27-го березня 1976 року не відбудуться!

Про чергову дату буде своєчасно повідомлено.

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ МУЗИЧНОГО ПРОЕКТУ в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ в неділю, 21 березня 1976 р.

о год. 5-й по пол.

- У програмі: Гайдн, Брамс, Вреджент, Моцарт, Мессієн, Шуман.
- Оригінальні, мало грати композиції.
- Сольно, дуети, трио і квартети.
- Участь беруть: ХРИСТІЯ ПЕТРОВСЬКА, РАФАЛІ ВЕНКЕ, АННА ВРІС, ВІКІ ВОДНАР, ВІЛЛІЯМ ПАВЕЛ, СІМОН ВЕСТВРІК, РОБІН ВУШМАН, АШІЛ РІХАРДСОН, ДАН КЕЛСО (ДАН БЕРЛІНГТОН) — всі з музичної школи Джуліярд.
- Оригінальні цікаві комбінації — для надзвичайного музичного відволонення.
- Точний порядок на програмках.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ФУНДАШУ

Інформація про цю неприбуткову інституцію в системі Раді в Справах Культури Святого Конгресу Вільних Українців дає

д-р В. Каранович — тел. (201) 375-5689

Dr. B. Karanowicz 174 Stuyvesant Ave., Newark, N.J. 07106

ВИСТАВКА КАРТИН ТА РИСУНКІВ

НАСТРОЇ І СПОМИНИ З ВІКНА

АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИНИ

25-го березня — 12-го квітня 1976 р.

(від відкриття до неділі в год. 12-6 веч.)

PLAYHOUSE ART GALLERY, 414 George St., NEW BRUNSWICK, N.J.

Take Turnpike, Exit 9, Rt. 18 to George St. Exit

ВІДКРИТТЯ — неділя, 28-го березня 1976 р. в год. 3-5 по пол.

ЛЕОНІД ПЛЮЩ

В ОБОРОНІ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ В СРСР

Доповідачі: Леонід Плющ, Павел Литвінов, Сімас Кудірка, сен. Генрі Джексон, конгр. Ед. Коч, Майкл Гаррінгтон, Баярд Растін.
Speakers: Leonid Plyushch, Pavel Litvinov, Simas Kudirka, Sen. Henry Jackson, Sen. Henry Jackson, Cong. Ed Koch, Michael Harrington, Bayard Rustin.

Субота, 27 березня Saturday, March 27

о год. 7:00 веч.

at 7:00 p.m.

Manhattan Center, 34 St. Bet. 8 and 9 Ave.

Вступ: 3.00 дол. Admission: \$3.00
Квитки можна набутти в крамницях АРКА, ЕКО та СУРМА, в Ірвінґтоні в крамницях Говерлі і Вазар та від представників Комітету Оборони Радянських Політичних В'язнів.

COMMITTEE FOR THE DEFENSE OF SOVIET POLITICAL PRISONERS
P.O. Box 142, New York, N.Y. 10003 Tel.: (212) 475-5799 or (212) 850-1315

ПОДАЄТЬСЯ ДО ВІДОМА ГРОМАДЯНСТВА

ВЕЛИКОГО ВАШІНґТОНУ, ЩО

Д-Р ЯРОМИР ОРИШКЕВИЧ

вже відкрив

ВЛАСНУ ДЕНТИСТИЧНУ ПРАКТИКУ

при

430 Randolph Road, Silver Spring, Md. 20904

і приймає пацієнтів за попереднім зголошенням на число телефону:

(301) 622-4488

Союз Українок Америки

ЗАПРОШУЄ ГРОМАДЯНСТВО НА

КОНЦЕРТИ

відомої піаністки

ЮЛІЯНИ ОСІНЧУК

які відбудуться

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

в НЕДІЛЮ, Год. 6-та веч.

4-го квітня 1976 р.

Ethical Society

1906 So. Rittenhouse Square

Philadelphia, Pa.

в Ньюарку

в СУБОТУ, Год. 7-ма веч.

3-го квітня 1976 р.

Ukrainian National Home

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

в Нью Йорку

в П'ЯТНИЦЮ, Год. 8-ма веч.

9-го квітня 1976 р.

Cooper Union

Cooper Square (7th St. & 3rd Ave.)

New York, N.Y.

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

в НЕДІЛЮ, Год. 6-та веч.

4-го квітня 1976 р.

Ethical Society

1906 So. Rittenhouse Square

Philadelphia, Pa.

в Ньюарку

в СУБОТУ, Год. 7-ма веч.

3-го квітня 1976 р.

Ukrainian National Home

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

в Нью Йорку

в П'ЯТНИЦЮ, Год. 8-ма веч.

9-го квітня 1976 р.

Cooper Union

Cooper Square (7th St. & 3rd Ave.)

New York, N.Y.

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

в НЕДІЛЮ, Год. 6-та веч.

4-го квітня 1976 р.

Ethical Society

1906 So. Rittenhouse Square

Philadelphia, Pa.

в Ньюарку

в СУБОТУ, Год. 7-ма веч.

3-го квітня 1976 р.

Ukrainian National Home

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

в Нью Йорку

в П'ЯТНИЦЮ, Год. 8-ма веч.

9-го квітня 1976 р.

Cooper Union

Cooper Square (7th St. & 3rd Ave.)

New York, N.Y.

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

в НЕДІЛЮ, Год. 6-та веч.

4-го квітня 1976 р.

Ethical Society

1906 So. Rittenhouse Square

Philadelphia, Pa.

в Ньюарку

в СУБОТУ, Год. 7-ма веч.

3-го квітня 1976 р.

Ukrainian National Home

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

в Нью Йорку

в П'ЯТНИЦЮ, Год. 8-ма веч.

9-го квітня 1976 р.

Cooper Union

Cooper Square (7th St. & 3rd Ave.)

New York, N.Y.

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

в НЕДІЛЮ, Год. 6-та веч.

4-го квітня 1976 р.

Ethical Society

1906 So. Rittenhouse Square

Philadelphia, Pa.

в Ньюарку

в СУБОТУ, Год. 7-ма веч.

3-го квітня 1976 р.

Ukrainian National Home

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

в Нью Йорку

в П'ЯТНИЦЮ, Год. 8-ма веч.

9-го квітня 1976 р.

Cooper Union

Cooper Square (7th St. & 3rd Ave.)

New York, N.Y.

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

в НЕДІЛЮ, Год. 6-та веч.

4-го квітня 1976 р.

Ethical Society

1906 So. Rittenhouse Square

Philadelphia, Pa.

в Ньюарку

в СУБОТУ, Год. 7-ма веч.

3-го квітня 1976 р.

Ukrainian National Home

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

в Нью Йорку

в П'ЯТНИЦЮ, Год. 8-ма веч.

9-го квітня 1976 р.

Cooper Union

Cooper Square (7th St. & 3rd Ave.)

New York, N.Y.

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

в НЕДІЛЮ, Год. 6-та веч.

4-го квітня 1976 р.

Ethical Society

1906 So. Rittenhouse Square

Philadelphia, Pa.

в Ньюарку

в СУБОТУ, Год. 7-ма веч.

3-го квітня 1976 р.

Ukrainian National Home

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

в Нью Йорку

в П'ЯТНИЦЮ, Год. 8-ма веч.

9-го квітня 1976 р.

Cooper Union

Cooper Square (7th St. & 3rd Ave.)

New York, N.Y.

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

в НЕДІЛЮ, Год. 6-та веч.

4-го квітня 1976 р.

Ethical Society

1906 So. Rittenhouse Square

Philadelphia, Pa.

в Ньюарку

в СУБОТУ, Год. 7-ма веч.

3-го квітня 1976 р.

Ukrainian National Home

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

в Нью Йорку

в П'ЯТНИЦЮ, Год. 8-ма веч.

9-го квітня 1976 р.

Cooper Union

Cooper Square (7th St. & 3rd Ave.)

New York, N.Y.

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

в НЕДІЛЮ, Год. 6-та веч.

4-го квітня 1976 р.

Ethical Society

1906 So. Rittenhouse Square

Philadelphia, Pa.

в Ньюарку

в СУБОТУ, Год. 7-ма веч.

3-го квітня 1976 р.

Ukrainian National Home

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

в Нью Йорку

в П'ЯТНИЦЮ, Год. 8-ма веч.

9-го квітня 1976 р.

Cooper Union

Cooper Square (7th St. & 3rd Ave.)

New York, N.Y.

в Детройті

в НЕДІЛЮ, Год. 3:30 по пол.

28 березня 1976 р.

Detroit Institute of Art

5200 Woodward Ave., Detroit, Mich.

у Філадельфії

ПОЛІТИКА, ЧИ ПОМИЛКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

і, акту" ось які: „Під час, коли режим вихвалявся своїми поправленнями відносинами (з церквою — прим. автора), Церква й надалі мусила мовчати" (ст. 304). „Важко зрозуміти, як комуністи могли говорити про їх добрі стосунки з Церквою й очікувати такого порозуміння з Ватиканом в часі продовження дискримінації проти релігії..." (ст. 305). Очевидно, що комуністи на базі цього акту добилися різних досягнень, а про „здобутки" Ватикану дослідник пише: „... протягом восьми років частинне порозуміння з 1964 р. показує, що режим постійно уникає важких питань, згаданих у протоколі, та замість цього обмотує Ватикан безконечними критичними доповідями обсяди порожніх списків прелатів" (ст. 306). Значить, коротко: те, що мало бути великою політикою Ватикану, виявилось звичайними помилками.

Румунія

Національно-політичне положення Румунії супроти СРСР зовсім інше, як інших сателітів. Москва створила Молдавську ССР на теренах, заселених молдаванами, тобто частинною того самого народу, з тією самою мовою, культурою, історичною традицією, який творить Румунію. Очевидно, що ні молдаване в МССР, ні інші брати в Румунії не забувають цього. Складність ситуації бачить теж Москва і це є однією з причин, що вона не раз так дивно поводить супроти різних заяв і потягнень румунського уряду й його проводника Чаушеску.

Негайно після комуністичного перевороту в грудні 1947 р. комуністична партія

взялася наводити свій лад, чи вірніше безладдя. „Церква не залишилася вийнятом, вона теж мусила погодитися на підпорядкування новій тоталітарній системі" (ст. 315). Склалося так, що на два дні перед проголошенням „народної демократії" в Румунії вибрано Синодом Румунської Православної Церкви на Патріарха митрополита Юстиніяна, людину з бідного селянського роду, який цілий свій вік, як священник, а опісля, як митрополит боровся за покращання долі убогих верств населення. Це йому давало деякі переваги в зустрічі з комуністичним режимом. Та крім цього він пішов далі: він де міг, проклямував підтримку церкви режимові й його політиці. За це режим дав йому змогу нав'язати деякі зв'язки зі закордонними церковними чинниками. Коли ж в 1960 роках Румунія почала змінювати свою співпрацю зі Заходом і поволі ослаблювати свою тотальну підлеглість Москві, Церква і це використала. І хоч партія, де може, наступав на неї й намагалася її пошкодити, але такої терористичної політики всестороннього нищення, як це має місце в інших „соціалістичних" країнах, вести не може.

Електрично-огріване перо (Kistka)

- Slim, easy to hold handle.
- Interchangeable tips, fine, medium, broad.
- Constant heat provides for smooth flowing wax.

Price per unit with medium tip \$29.00
Additional tips each, \$4.00

Electric Stylus for Pysanka Decoration

Kraus/LeFevreStudioInc.

Українські студенти музики здобули п'ять перших місць у фестивалі „200-ліття Америки"

Найбільша в світі Нью-Джерсі американська музична організація МЕА (Мюзик Едукейтор Асоційейшн оф Н.Дж.) влаштувала в цьому році фестиваль фортепіанових творів американських композиторів для відзначення 200-ліття ЗСА.

В програму фестивалю ввійшли сольові твори, фортепіанові ансамблі та фортепіанові концерти: разом 69 творів 37-ох композиторів. Поодинокі категорії, від найнижчого до найвищого ступня завантаження, склалися ще з трьох відділів: „А", „В", „С" (відділ „А", найвищий), в яких обов'язувало виконання одного або двох, а то й трьох коротких творів. Найвища категорія ч. VIII „А" сольових творів зветься також категорією „Янг Артист", а відділ „А" в ній є завершенням вимог фестивалю.

Всіх учасників цього року фестивалю, дівчата й молоді з цілого світу — було 233 учнів, 46 учителів. Між учнями було 13 українців. До фіналу допущено 115 учнів і цей публічний іспит відбувся в дні 14-го березня ц.р. Його суддями були: Мартін Канін, асистент Розіні Левін, Джуліярд в Нью-Йорку, д-р Давид Александер Федер та Зенон

Фішбайн, оба учителі „Мангеттен Скул оф Мюзик", Нью-Йорк.

Українським успіхом було, що саме цього року в найвищій категорії сольових творів (Янг Артист „А") здобув перше місце Олег Сохан (17 років), визначний студент УМІ Пассейку, кл. Ольги Чипак, — за виконання „Річкар і Токката" Дж.К. Менотті. У публічному фіналі були в цій групі три змагуни.

У найвищій категорії фортепіанових концертів, відділ „А", здобула перше місце Таня Бабенко (15 років), визначна учениця УМІ Ірвінгтона, кл. Галі Клим, — за виконання Е. МекДавела фортепіанового концерту д-моль, І частина. У фіналі цієї категорії були два змагуни, Таня Бабенко признала також друге місце в категорії VII „В" сольових творів.

Крім цього перші місця здобули: Віра Шевченко (15 років), в категорії VI „А", Оксана Олійник (12 років), в категорії II „А" та Микола Шевченко (10 років), в категорії II „В".

Друге місце признано також Наталії Шевченко (12 років), в категорії V „А". Всі ці учні є членами УМІ Ірвінгтона, кл. Галі Клим.

Між переможцями цього фестивалю є сімнадцять дівчаток Гелен Вайталі, учениця Гелен Томас, що здобула перше місце за виконання „Блудного Вогника" МекДавела (категорія V „В").

Для переможців конкурсу МЕА влаштує концерт в неділю, 21-го березня ц.р., в 2-й год. по полудні, в залі при 60 Вудленд Евеню, Мейплвуд, Н.Дж.

ВІЗДІ З ІМПРЕЗАМИ „ЗА КОРДОМ"

(Закінчення зі стор. 2-ої).

21-го березня ц.р. Треба сподіватися, що й чергова поїздка Театральної Студії „за кордон" принесе задоволення глядачам та почуття сповнення доброго діла всім виконавцям. Гарні декорації та стилеві строї виконавців додають і свої цеголки до загального успіху.

Це стосується також інших подібних ансамблів, існуючих у Нью-Йорку, Філадельфії й інших великих містах. Хай одні одних відвідують і популяризують українську культуру — головню серед молоді.

Окружний Комітет Відділів УНС Ютика-Сиракюз, Н. Й.

повідомляє, що

В НЕДІЛЮ, 28 БЕРЕЗНЯ 1976 РОКУ о год. 1.30 по полудні, в залі

КЛЮБУ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ

при 208 Канал вул. РОМ, Н. Й.

— відбудуться —

ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС ЮТИЦЬКО-СИРАКУЗЬКОЇ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ ДНЯ НАРАД:

1. Відкриття;
 2. Вибір президії;
 3. Вибір Номінаційної Комісії;
 4. Відчитання протоколу з попередніх загальних зборів і його прийняття;
 5. Звіт членів Управи: голови, секретаря і касира;
 6. Звіт Контрольної Комісії;
 7. Дискусія над звітами і ухвалення абсолютної уступальної Управи;
 8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на рік 1976;
 9. Доповідь ВОЛОДИМИРА ЗАПАРАНЮКА
 10. Дискусія;
 11. Затвердження плану праці на бжучий рік;
 12. Внески, запити і закриття зборів.
- До участі в зборах обов'язні: голова, секретарі, касир, конвенційні делегати і інші урядові відділових управ, а саме:
- Геркмер 192, Елмайра 271, Літлз Фолз 330, Обери 33, 202, 283, Ром 121, Сиракюз 39, 317, Фултон 263, Ютика 58, 484, Горнех 215.
- У зборах візьмуть участь:
- ВОЛОДИМИР ЗАПАРАНЮК — головний радний УНС
ВАСИЛЬ ОРИХОВСЬКИЙ — обласний організатор
За Окружну Управу:
- Іван Пігуляк — почесний голова
Микола Паллів — голова
- Володимир Запаранюк — почесний голова
Ярослав Сопітний — секретар
- Микола Велич — касир

Чикаго й околиця!

ОКУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в Чикаго, Іл.

повідомляє, що

в п'ятницю, 26 березня 1976 р.

о годині 7-й вечора

в Союзному Домі

при 841 N. Western Avenue, CHICAGO, Ill.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКУЖНИХ

в яких обов'язні взяти участь Члени Окружної Управи, конвенційні Делегати і Урядовці таких Відділів:

- 17, 22, 33, 35, 51, 61, 100, 103, 106, 107, 111, 114, 118, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 190, 220, 221, 223, 250, 259, 301, 335, 379, 395, 399, 423, 425, 452, 472, 499.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття Зборів і прийняття порядку нарад;
2. Вибір Президії Зборів;
3. Прийняття протоколу останніх Зборів;
4. Затвердження Номінаційної Комісії;
5. Звіт Окружної Управи й Контрольної Комісії;
6. Дискусія над звітами;
7. Ухвалення абсолютної Окружної Управи;
8. Вибір Окружної Управи й Контрольної Комісії;
9. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, гол. організатора УНСОЮЗУ;
10. Запити до представника Союзу;
11. Затвердження плану праці на 1976 р.;
12. Внески — запити — закриття нарад.

В зборах візьмуть участь:

СТЕПАН ГАВРИШ, головний організатор УНС
Д-р МИРОН КУРОПАСЬ, головний радний УНС
Інж. АНАТОЛІЙ ДОРОШЕНКО, гол. радний

По зборах буде ПЕРЕКУСКА.

За Окружну Управу:

Михайло Ольшанський, голова

Володимир Бережан — касир

Осип Панчишин — секретар

ОКУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в Нью Гейвен, Конн.

повідомляє, що

в неділю, 28 березня 1976 року

о год. 2:30 по пол., в залі

Українського Народного

Дому

при 162 Дей вул. Нью Гейвен, Конн.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

З ТАКИМ ПОРЯДКОМ НАРАД:

1. Відкриття і вибір Президії
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів
3. Звіт Управи і Контрольної Комісії
4. Дискусія над звітами
5. Ухвалення абсолютної уступальної Управи
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії
7. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА — головного секретаря
8. Запити до представника УНСОЮЗУ
9. Затвердження плану праці на 1976 рік
10. Внески і запити

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної Управи, Урядовці і Конвенційні Делегати наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 68, 84, 101, 138, 207, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414.

У зборах візьмуть участь:

головний секретар — ВОЛОДИМИР СОХАН
ЗА ОКУЖНУ УПРАВУ:

проф. Іван Телюк — почесний голова
Тарас Сліпінський — секретар

д-р Михайло Сінгуринич — голова
Василь Добчинський — касир

Прийміть до серця
малюничі степи,
зелені карпатські гори,
широке, широке Дніпро,
блискуче Чорне Море!
Та модерні споруди
безмежної України.

Не чекайте довше,
відвідайте її цього року!

ТУРИ В УКРАЇНУ

— 1976 —

TOUR #1 16 DAYS
Depart NEW YORK MAY 17
Lviv 5 - Ternopil 3 -
Kiev 4 - Chernihiv - Moscow 2
\$1,075.00

TOUR #3 15 DAYS
Depart NEW YORK JULY 18
Kiev 4 - Chernihiv - Lviv 5
Ternopil 3 - Moscow 1
\$1,165.00

TOUR #5 15 DAYS
Depart NEW YORK SEPT. 2
Kiev 4 - Chernihiv - Lviv 4
Ternopil 4 - Prague 1
\$1,075.00

TOUR #2 22 DAYS
Depart NEW YORK JUNE 6
Moscow 3 - Kiev 4 - Kaniv
Lviv 4 - Yalta 2 - Zaporizhya 2
Donetsk 2 - Leningrad 3
\$1,389.00

TOUR #4 22 DAYS
Depart NEW YORK AUG. 9
Kiev 4 - Kaniv - Lviv 4 - Ternopil 3
Odessa 2 - Yalta 3 - Rome 4
\$1,415.00

TOUR #6 8 DAYS
Depart NEW YORK OCT. 3
Kiev - Lviv - Moscow
\$745.00

UKRAINIAN HERITAGE TOUR FOR STUDENTS — \$1,350.00

25 days — depart from New York July 8th 1976 — return August 2, 1976
or stay in Europe up to 10 1/2 weeks, using Charter Flight.
Phone or write for detailed information.

Ціни тур є на базі групової їзди GIT, або 22/45 днів тариф, дві особи в одній кімнаті. Діти, котрі ще не досягнули 12 р. віку платять знижену ціну. Важливість замовлення буде підтверджена при одержанні депозиту \$150.00. Замовлення може бути уневажене не пізніше як 40 днів перед від'їздом і тоді повернеться повністю завдаток, за винятком телеграм, якщо буде, або яких інших власних коштів.

Ціни тур включають першокласні готелі, повне харчування в Союзному Союзі, сніданки і вечерю в Західній Європі, факсові провідники, огляд кожного міста, переїзд і пересідка, керування багажем, цілоденна проща до могили Шевченка і музею в Каневі, або цілоденна прогулянка до міста Чернігова. Маршрути можуть підлягати малим змінам. Ціни можуть змінитися через різні причини.

SCOPE TRAVEL AGENCY

192-12 NORTHERN BOULEVARD
FLUSHING, NEW YORK 11358
Area Code 212 - 357-5400
(New York City)

Att: Dimitri Horbay
I wish to reserve space for the tour checked below:
TOUR # DEPARTURE DATE
\$ deposit (check or m. o.) enclosed for persons
Name
Address
Zip

TYPEWRITERS

Ukrainian, English and other languages. New & rebuilt, sold & bought, repaired and rented. All Office machines, equipment & furniture. ALL LANGUAGE CO. 119 W. 23rd Street (8th & 7th Ave.) New York, N.Y. 10011 Tel.: (212) 243-8088 Open Saturday till 5 p.m.

UKRAINSKA KERAMICA. в цінах від дол. 1.75.

FARM & CO. HOMES

НАЙКРАЩІ ПОСЛІДСТІ ВСІХ РОДІВ KOPP OF KERHONKSON, N.Y. (914) 626-7500

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ

АБО КУПИТИ

ВУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ,

звертайтеся до

УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ

GEMINI REAL ESTATE CO.

98 — Second Avenue

New York, N.Y. Tel.: 477-6400

In Kerhonkson for sale —

6 HOUSES

in same development — from

\$17,000 to \$37,000. Terms. Also

2 HOUSES

Priced \$14,000 each.

N. SURAWY — Broker

(914) 626-3551

Lake homes and cottages.

Campsites, campgrounds, industrial sites, retail business, cash crop, dairy, beef, hobby farms vineyards, acreage. Free brochures.

Makitra

Real Estate, Inc.

4 West Steuben Street

BATH, N.Y. 14810

(607) 776-2468 or

(607) 776-2386

Yonkers & Vicinity

КОРИСТАЙТЕСЯ ПОСЛУГАМИ УКРАЇНСЬКОЇ АГЕНЦІЇ

PRESKO REAL ESTATE

189 Roberts Avenue

Yonkers, N.Y. 10703

(914) 968-7610

COMPLETE REAL ESTATE SERVICE

Sales, renting, managing, appraisal, Income Tax.

ДО ВИНАЙМУ

Greenpoint — Brooklyn, N.Y.

4 KIM. АПАРТАМЕНТ

Свіжо помальовано, піді

лодитися, добре сусідство,

\$130.00 на місяць.

68 Sutton Street

Greenpoint, Brooklyn, N.Y.

Зайдіть до Mrs. Jacobs

or Mr. Phillips.

Call (212) 928-6033

До винайму в Ірвінгтоні, в

добрим місці, коло Народного

Дому в Ірвінгтоні

4 КІМНАТИ

1416 Springfield Avenue

110.00 дол. Треба самому

опалювати.

(201) 372-4387

UKRAINSKY

FUNERAL SERVICE

5535 East Tremont Avenue

BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 869-2475

191 Avenue "A"

NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-8680

Директор ІОСИФ

СЕНКОВСЬКИЙ

Завідус влаштуванням

похоронів в каплицях, по

ложених в кожних районах

міста. Похорони по міні

мальним цінам.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговування і ЧЕСНА.

Our Services Are Available

Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоро

нами на цвинтарі в Бавнд

Бруку і перенесенням тіл

Останків з різних

країн світу.

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J.

NEWARK, N.J.

ESsex 5-5555

Український Католицький Цвинтар

СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y.

По інформації прошу писати або тел.

(914) 476-0764

Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery

25 Chestnut Street, Yonkers, N.Y. 10701

М'ясо і ковбасні вироби